

Pedagogisk karriärstege

Dessa riktlinjer har fastställts av fakultetsnämnden 2025-10-15 och gäller från 2026-01-01.

Dnr HS 2025/579

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Akademiskt lärarskap och pedagogisk skicklighet	2
3	Rådet för högskolepedagogisk meritering.....	3
4	Behörighetskrav	3
	4.1 Meriterad lärare	3
	4.2 Excellent lärare	4
5	Process för utseende till meriterad eller excellent lärare	4
	5.1 Tillstyrkande från chef.....	4
	5.2 Inlämning av ansökan och beredning i rådet för högskolepedagogisk meritering	5
	5.3 Bedömning av sakkunniga.....	5
	5.4 Beslut om utseende till meriterad eller excellent lärare	6
	5.5 Återtagande av ansökan eller avslag	6
6	Ansökans utformning och innehåll	6
7	Validering av meritering vid annat lärosäte	7
8	Dokumentet gäller från	7
	Bilaga 1: Kriterier för utseende till meriterad lärare	8
	Bilaga 2: Kriterier för utseende till excellent lärare	10

1 Inledning

Pedagogiskt utvecklingsarbete är en viktig och självklar del av Högskolan i Skövdes (Högskolans) verksamhet. En del i detta arbete innebär att Högskolan erbjuder anställda lärare, och andra anställda med undervisningsuppdrag, kompetensutveckling och meritering inom Högskolans pedagogiska karriärstege. Målet med meritering inom högskolepedagogik är att uppmärksamma och premiera hög kompetens hos undervisande personal.

Högskolans pedagogiska karriärstege omfattar två nivåer – meriterad lärare och excellent lärare. Det finns en tydlig progression mellan de två nivåerna och fastlagda kriterier för att kunna utses till meriterad respektive excellent lärare (bilagorna 1 och 2). Utseende till meriterad eller excellent lärare innebär en kvalitetsmärkning av individens pedagogiska kompetens men förändrar inte personens läraranställning. Den som utses till meriterad eller excellent lärare får ett lönepåslag. Storleken på lönepåslaget för de två kategorierna fastställs av rektor.

Meriterade och excellenta lärare är en stor tillgång för Högskolan. Dessa förväntas aktivt utveckla kvalitetsdrivande högskolepedagogiska former och metoder i utbildningen, bidra med sin pedagogiska skicklighet inom och mellan ämnesgrupper samt utgöra stöd för kollegors pedagogiska meritering. De meriterade och excellenta lärarna förväntas vidare sprida sin kunskap och kompetens utanför lärosätet genom att bidra till och utveckla nätverk där högskolepedagogisk utveckling diskuteras, samt delta i och publicera sig på högskolepedagogiska konferenser och i högskolepedagogiska tidskrifter.

2 Akademiskt lärarskap och pedagogisk skicklighet

Till grund för Högskolans pedagogiska karriärstege och kriterierna för utseende till meriterad eller excellent lärare ligger begreppen akademiskt lärarskap och pedagogisk skicklighet. Akademiskt lärarskap handlar om att ha ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap och kunskapsbildning och vad det innebär att vara lärare i högre utbildning. Det innebär också en kvalitetsdrivande strategi där läraren reflekterar över och argumenterar för sin lärargärning i ett kontinuerligt utvecklingsarbete. Ett akademiskt lärarskap innefattar förutom skicklighet i undervisning och handledning även pedagogisk kritisk självreflektion. Det akademiska lärarskapet kan förstås utifrån tre dimensioner: individ, kollegial och institutionell¹.

¹ Från ”Ramverk för högskolepedagogisk utveckling” förslag från SUHF februari 2022 (dnr HS 2022/251).

Pedagogisk skicklighet innebär att ha en bred erfarenhet av tillämpning av pedagogiska och didaktiska teorier och modeller för undervisning och lärande, samt att använda dessa på ett kvalitetsdrivande och relevant sätt i praktiken. Undervisningsskicklighet är en av flera aspekter av den pedagogiska skickligheten.

Pedagogiska meriter är de erfarenheter som en lärare har av undervisning på olika nivåer, och från olika akademiska uppdrag (exv. som examinator, kursansvarig och ämnesansvarig lärare), men också från andra uppdrag samt deltagande i utbildningsrelaterade nämnder, råd och högskoleövergripande organ.

Mer information om akademiskt lärarskap och pedagogisk skicklighet och deras betydelse för meritering inom Högskolans pedagogiska karriärstege finns på Högskolans webbplats.

3 Rådet för högskolepedagogisk meritering

Rådet för högskolepedagogisk meritering är inrättat av och organiserat under fakultetsnämnden och har som uppgift att för fakultetsnämnden bereda ansökningar om utnämning till meriterad eller excellent lärare. Följande ledamöter ingår i rådet för högskolepedagogisk meritering:

- En meriterad eller excellent lärare från varje institution vid Högskolan
- En studentrepresentant

HR-avdelningen utser en handläggare som lämnar administrativt stöd till rådet. Fakultetsnämnden utser samtliga ledamöter, utom studentrepresentanten, vilken utses av Studentkåren. Fakultetsnämnden utser också en av ledamöterna till rådets ordförande.

4 Behörighetskrav

För att kunna ansöka om att utses till meriterad eller excellent lärare vid Högskolan i Skövde ska nedanstående behörighetskrav vara uppfyllda.

4.1 Meriterad lärare

- Läraranställning, eller annan anställning med undervisningsuppdrag, vid Högskolan i Skövde
- 15 hp i högskolepedagogik (eller motsvarande)
- Undervisningserfarenhet vid högskola eller universitet under en period av minst 5 år, där undervisningsmängden motsvarar

minst 2 år på heltid. Undervisningserfarenheten ska innefatta planering, genomförande, examination, utvärdering och utveckling av undervisning.

- Intyg om genomförd utbildning i utformning av pedagogisk portfölj.

4.2 Excellent lärare

- Den sökande ska inneha en läraranställning, eller annan anställning med undervisningsuppdrag, vid Högskolan.
- Den sökande ska vara utsedd till meriterad lärare, vid Högskolan eller vid annat lärosäte.
- Den sökande ska kvalitativt ha utvecklat sitt akademiska lärarskap.

5 Process för utseende till meriterad eller excellent lärare

En medarbetare som vill bli utsedd till meriterad eller excellent lärare kan ansöka om detta. Ansökan utgörs av en pedagogisk portfölj. För mer information om ansökans innehåll, se avsnitt 6 samt Högskolans webbplats.

Nedan följer de steg som ingår i processen att utses till meriterad eller excellent lärare:

- Tillstyrkande från chef.
- Inlämning av ansökan och beredning i rådet för högskolepedagogisk meritering.
- Bedömning av sakkunniga.
- Beslut i fakultetsnämnden om utseende till meriterad eller excellent lärare.

5.1 Tillstyrkande från chef

En ansökan ska tillstyrkas av chef. Om personen är anställd vid en institution är det berörd prefekt som tillstyrker. Högskoledirektören tillstyrker för medarbetare inom verksamhetsstödet.

Tillstyrkandet ska följa Högskolans mall, vilken finns tillgänglig på Högskolans webbplats, och bifogas ansökan till rådet.

Om prefekt respektive högskoledirektör inte tillstyrker en ansökan, ska den sökande tillsammans med sin avdelningschef utarbeta en plan för utveckling, för att vid ett senare tillfälle kunna be om ett

tillstyrkande. Planen utarbetas i normalfallet i personens medarbetarsamtal.

5.2 Inlämning av ansökan och beredning i rådet för högskolepedagogisk meritering

Den sökande lämnar en ansökan till rådet för högskolepedagogisk meritering, enligt anvisningar på Högskolans webbplats. I avsnitt 6 framgår hur ansökan ska utformas och vad den ska innehålla.

Rådet för högskolepedagogisk meritering beslutar om den kan lämnas till sakkunniga för bedömning.

Om rådet beslutar att ansökan inte kan lämnas till sakkunniga har den sökande möjlighet att lämna in en reviderad ansökan, dock tidigast efter tolv månader.

5.3 Bedömning av sakkunniga

Rådet för högskolepedagogisk meritering utser två pedagogiskt sakkunniga, vilka ska bedöma den sökandes meriter och pedagogiska skicklighet via den skriftliga ansökan samt en muntlig intervju. Båda sakkunniga ska vara externa. De sakkunniga ska skriva var sitt utlåtande. Rådets handläggare ansvarar för att de sakkunniga får tillgång till ansökningshandlingarna, Högskolans riktlinjer för pedagogisk karriärstege, inklusive kriterier för bedömning, och Högskolans mall för utlåtande. De sakkunniga kan välja att genomföra intervjun gemensamt, eller var för sig. Syftet med intervjun är att kunna ställa fördjupande och förtydligande frågor på den pedagogiska portföljen för att kvalitativt säkerställa bedömningen av den sökande. Intervjun är en komponent i de sakkunnigas bedömning. De sakkunniga bokar tid med den sökande för intervjun, vilken sker digitalt.

Rådet ansvarar för att granska att utlåtandena är kompletta och kan om så behövs begära kompletteringar från de sakkunniga. Om de sakkunnigas slutsatser går isär anlitas en tredje sakkunnig. Ärendet bordläggs då till det tredje utlåtandet inkommit. I de fall tre sakkunniga har utsetts lämnas förslag om beslut till fakultetsnämnden utifrån majoritetsprincipen. Vid förslag till avslag erbjuds den sökande att dra tillbaka sin ansökan innan fakultetsnämnden fattar sitt formella beslut.

5.4 Beslut om utseende till meriterad eller excellent lärare

Fakultetsnämnden beslutar om utseende av meriterad och excellent lärare, på förslag av rådet för högskolepedagogisk meritering. Beslutet kan inte överklagas. Den som under processen återtagit sin ansökan, eller fått avslag, kan meritera sig ytterligare och återkomma med en förnyad ansökan vid ett senare tillfälle.

5.5 Återtagande av ansökan eller avslag

I det fall ansökan inte kan bifallas ges den sökande möjligheten att dra tillbaka sin ansökan. Om den sökande väljer att avstå från möjligheten att dra tillbaka sin ansökan kommer rådet att föreslå för fakultetsnämnden att avslå ansökan.

Vid tillbakadragande eller avslag på ansökan har den sökande möjlighet att lämna in en ny ansökan, dock tidigast efter tolv månader.

6 Ansökans utformning och innehåll

Den pedagogiska portföljen utgör ansökan och ska skrivas på svenska eller engelska, detsamma gäller bilagor. Bilagor på andra språk ska inkludera vidimerade översättningar till svenska eller engelska. Huvudtexten i den pedagogiska portföljen ska formuleras med utgångspunkt i tre aspekter: den sökandes pedagogiska grundsyn, exempel från den pedagogiska praktiken samt andra personers värderingar av och omdömen om den sökandes pedagogiska skicklighet och pedagogiska verksamhet.² Att skriva en pedagogisk portfölj är mer än att samla sina meriter, det innebär också att reflektera över sitt lärarskap och utveckla det mot ett akademiskt lärarskap

Följande delar ska ingå i ansökan:

- Huvudtext
 - En beskrivande och reflekterande text om den sökandes pedagogiska grundsyn, samt exempel och resultat på hur denna kommer till uttryck i pedagogiska sammanhang (8–12 sidor) som styrks med bilagor.
- CV (inga bilagor till CV:t)
- Bilagor
 - Tillstyrkande från chef

² Ryegård och Winka: *Pedagogisk portfölj – för karriär och utveckling* (2019) Lund: Studentlitteratur

- Intyg på högskolepedagogiska kurser
- Intyg om genomförd utbildning i utformning av pedagogisk portfölj.
- Exempel på egenproducerat undervisningsmaterial
- Övriga bilagor som styrker huvudtexten (exempelvis intyg med omdömen om pedagogisk skicklighet).

7 Validering av meritering vid annat lärosäte

Lärare som har utnämnts till motsvarande meriterad eller excellent lärare av annat lärosäte kan ansöka om att få utnämningen validerad vid Högskolan. Vid ansökan om validering ska personen lämna beskrivning av det andra lärosätets meriteringssystem samt intyg på uppnådd nivå. Rådet för högskolepedagogisk meritering tar ställning till om validering kan göras och lämnar därefter förslag till fakultetsnämnden om att utse personen till meriterad eller excellent lärare vid Högskolan. En validering innebär inte att personen automatiskt får ett lönepåslag.

8 Dokumentet gäller från

Dokumentet gäller från 2026-01-01 och ersätter Riktlinjer för pedagogisk karriärstege från 2024-06-12 (dnr HS 2024/369).

Bilaga 1: Kriterier för utseende till meriterad lärare

Samtliga nedanstående kriterier ska vara uppfyllda för att den sökande ska kunna utses till meriterad lärare. Till kriterierna ges exempel på hur den sökande kan visa att kriteriet är uppfyllt.

Kriterium 1: En meriterad lärare har visat på omfattande undervisningserfarenhet inom högre utbildning

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande har erfarenhet av:

- att undervisa inom Högskolan förekommande utbildningsformer (t.ex. campus, nätbaserad, hybrid utbildning respektive uppdragsutbildning).
- att producera undervisningsmaterial och läromedel utifrån en medveten ämnesdidaktik.
- att undervisa olika studentgrupper och andra deltagare (t.ex. inom uppdragsutbildning).
- att inneha akademiska uppdrag såsom kursansvarig lärare, examinator, programansvarig eller ämnesansvarig lärare.
- att anpassa sin undervisning utifrån utbildningsformen.

Kriterium 2: En meriterad lärare har visat på undervisningsskicklighet och engagemang

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- utövar och kontinuerligt utvecklar sitt akademiska lärarskap utifrån ett professionellt förhållningssätt till studenter och kollegor (t.ex. deltagande i pedagogiska och/eller ämnesdidaktiska: konferenser, seminarier, vidareutbildningar, projekt eller workshops).
- medvetet strävar efter att stödja studenternas lärande och utvecklar deras kritiska tänkande.
- aktivt arbetar med att utveckla kurser och program i samverkan med studenter och kollegor (t.ex. kurskollegor, examinatorer, programansvariga och ämnesansvariga lärare).
- visar sin skicklighet som lärare genom kursvärderingar, undervisningsmaterial, administrativ skicklighet, pedagogiska utmärkelser eller på annat sätt visar god förmåga att stödja studenters lärande och att anpassa undervisningsformerna (t.ex. föreläsning, handledning, seminarium, laboration, VFU eller annan läraktivitet) efter olika studentgruppers förutsättningar och specifika villkor i högre utbildning.
- kan motivera valda arbetssätt utifrån kunskapsinnehåll och beskriva hur de genomförs i lärandesituationen.

Kriterium 3: En meriterad lärare har omsatt ämneskunskaper i en didaktisk praktik

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- arbetar efter en medveten pedagogisk grundsyn utifrån det egna ämnet genom en koppling mellan teori och praktik.
- uppvisar samverkansskicklighet med det omgivande samhället genom att bidra med sin ämneskompetens till det livslånga lärandet.
- kontinuerligt utvecklar ämneskunskaper samt omsätter dessa i didaktisk praktik genom att i olika roller utveckla och anpassa undervisnings- och examinationsformer i samverkan med studenter och kollegor (t.ex. kurskollegor, examinator, programansvarig och ämnesansvarig lärare).

Kriterium 4: En meriterad lärare har ett reflekterande förhållningssätt gentemot den egna undervisningserfarenheten

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- utvecklar sina ämnesdidaktiska kunskaper genom forskning, fortlöpande vidareutbildning och i diskussioner med kollegor och studenter.
- reflekterar över pedagogiska alternativ och hur de motiverar den egna undervisningens utformning.
- problematiserar och kontinuerligt förnyar och utvecklar ämnesinnehåll och undervisningsformer i den egna undervisningsverksamheten genom diskussioner med och återkoppling till kollegor och studenter i syfte att utveckla utbildningen (t.ex. genom att dra lärdom från goda och mindre goda exempel eller kursvärderingar).

Bilaga 2: Kriterier för utseende till excellent lärare

Samtliga nedanstående kriterier ska vara uppfyllda för att den sökande ska kunna utses till excellent lärare. Till kriterierna ges exempel på hur den sökande kan visa att kriteriet är uppfyllt.

Kriterium 1: En excellent lärare har utvecklat sitt akademiska lärarskap kvalitativt över tid

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- reflekterar kring hur det egna ämnesområdets förutsättningar påverkar studenternas studieprestationer och som en konsekvens av detta arbetar aktivt för att stödja att lärandemål och examensmål uppfylls.
- samarbetar med studenter, kollegor, ledning, Höskolans verksamhetsstöd eller andra intressenter inom och utanför lärosätet kring högskolepedagogisk utveckling.
- reflekterar över hur det egna ämnesdidaktiska utvecklingsarbetet relaterar till andra kurser/moment inom utbildningsprogrammet/utbildningsprogrammen och hur det bidrar till det egna ämnesområdets utveckling i stort.
- utövar och vidareutvecklar sitt akademiska lärarskap utifrån ett professionellt förhållningssätt till studenter och kollegor.

Kriterium 2: En excellent lärare har ett vetenskapligt förhållningssätt till undervisningsuppdraget samt kompetens inom det högskolepedagogiska området

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- utvecklar det egna akademiska lärarskapet på ett mångsidigt och systematiskt sätt och i förhållande till olika uppdrag inom utbildning, exempelvis genom egna studier, vidareutbildning, lärarutbyte och deltagande i pedagogiska konferenser.
- kommunicerar sina förvärvade högskolepedagogiska erfarenheter, kunskaper och färdigheter via nationella och internationella tidskrifter, nätverk och konferenser.
- producerar undervisningsmaterial och läromedel utifrån en medveten ämnesdidaktik.

Kriterium 3: En excellent lärare har engagemang och skicklighet som pedagogisk ledare

Kriteriet kan exempelvis visas genom att den sökande:

- uppvisar samverkansskicklighet med det omgivande samhället genom att bidra med sin ämneskompetens till det livslånga lärandet.
- systematiskt främjar utveckling av det akademiska lärarskapet genom samverkan och delaktighet inom och utanför lärosätet.
- initierar och driver pedagogiska diskussioner, pedagogiska seminarier och konferenser inom och utanför lärosätet.
- initierar och driver utveckling och uppföljning av nya och befintliga kurser och program.
- genomför pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag av strategisk karaktär eller andra högskoleövergripande uppdrag som syftar till kvalitetsutveckling inom utbildning.
- blickar framåt och föreslår hur det framtida akademiska lärarskapet kan vidareutvecklas samt hur framtida pedagogiskt ledarskap kan formuleras och genomföras.